

Gümrük Birliği revizyonunu kimler istiyor

13.01.2018

Türkiye ile AB ya da Avrupa devletleri arasındaki ilişkilerdeki olumsuz gidiş, Anayasa referandumu öncesinde, tarafların iç politikaya yönelik çıkarıcı hesaplarının da etkisiyle bilinçli olaktırmandı. Sokak kavgasında söylenmeyecek sözler, diplomasinin dili haline getirildi. FETÖ operasyonları kapsamında gerçekleştiği belirtilen operasyonlarda bir kısmı AB vatandaşı olan kişilerin gözaltına alınması ve tutuklanmasıyla ciddi bir krize dönüştü.

Söz konusu süreçte, Türkiye’de özel olarak ABD ve AB, genel olarak batı karşıtlığı hiç olmadığı kadar **“artarken”**, benzer bir gelişme milyonlarca vatandaşımızın yaşadığı Avrupa ülkeleri vatandaşları açısından, her an yaşamsal bir trajediye dönüşme riski taşıyan **“Türkiye”** karşıtlığı olarak kendini gösterdi. (Türkiye’deki batı karşıtlığının ne derece konjontürel/duygusal, ne derece bilinçli bir siyasi tercih sonucu olduğu konusu ayrıca yapılması gereken bir tartışma)

Konuyla ilgili olarak son dönemde basına yansıyan/yansıtılan gelişmelerden, her iki tarafça da dillendirilen bir **“iyileştirme”** arzusu olduğu sonucunu çıkarmak mümkün. Cumhurbaşkanı’nın Fransa ziyareti yanı sıra, Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu’nun Alman Dışişleri Bakanı Sigmar Gabriel’le yaptığı ve Almanya Dışişleri Bakanlığı’nın, **“Türk-Alman ilişkilerinin adım adım normale dönmesi için iki tarafın gösterdiği çabanın bir ifadesi”** olarak değerlendirdiği görüşme, bu çabanın iki önemli göstergesi. Görüşmeler sonrası yapılan açıklamalar, her iki tarafında kendileri açısından önemli gördükleri nedenlerle bu işbirliğini arzu ettiklerini, en azından daha kötüleşmesinin önüne geçmek istediklerini ortaya koyuyor.

TÜRKİYE EKONOMİSİNİ BAĞIMLI KILDIKLARININ FARKINDALAR

Cumhurbaşkanı Erdoğan Fransa gezisi dönüşünde, **“2018 yılı bir şekilde Türkiye-Avrupa ilişkilerinin yumuşama yılı olabilir mi? ... Çünkü siyasette düşmanlığı kalıcı kılmak ülke halklarına hiçbir zaman kazandırmaz, herhangi bir fayda da getirmez”** diye açıklama yaptı. Görünen o ki, AKP iktidarı, anayasa referandumu öncesi bilinçli olarak yükselttiği ve referandumda siyasi karşılığını aldığı **“batı”** karşıtlığının artık kendine de zarar verir hale geldiğini, batı kamuoyu gözünde iktidarın meşruiyetini tartışılır hale getirdiğinin farkında ve bu algıyı değiştirmek istiyor. AB ülkelerinin, 1995 tarihli Gümrük Birliği Kararı sonrasında, ülke ekonomisi içerisinde ciddi boyuta ulaşan ağırlıkları ve bu ağırlığın ekonomiyi ve dolayısıyla iç siyaseti etkileme gücü diğer bir önemli neden.

Söz konusu **“ağırlık”**, Avrupa’nın/Avrupa ülkeleri sermayeli şirketlerin Türkiye’yi kaybetmek istememesinin de temel nedeni. Avrupa cephesinin, AKP iktidarına karşı kullanabileceği en önemli koz, tam üyelik hedefine ulaşmayı kolaylaştıracığı zannedilerek yani büyük bir siyasi körlük gösterilerek 1995 tarihinde imzalanıp, 1996 yılı başında yürürlüğe giren Gümrük Birliği Kararı ile kazanmış oldukları ekonomik ve siyasi avantaj. Söz konusu kararın üzerinden geçen 21 yılın sonunda (bu dönemde AB’ye uyum ve neoliberal dünya ekonomisiyle bütünleşme adına gerçekleştirilen ekonomik ve hukuki düzenlemelerin de katkısıyla) Türkiye ekonomisini, dolayısıyla da siyasetini büyük ölçüde kendilerine bağımlı kıldıklarının farkındalar.

Kendilerini hiçbir somut sorumluluk altına sokmayan bu tek taraflı bağımlılık ilişkisinin sağladığı ekonomik ve siyasi

gücü, geçmişte olduğu gibi, zamanına zeminine göre, kısmen doğrudan, kısmense Gümrük Birliği Kararından ekonomik ve siyasi güç olarak en çok yararlanan kesim olan büyük sermayeyi temsil eden örgütler ve **“kolayca motive edebildikleri”** liberal kandırılmışların katkısıyla güçlendirdikleri ekonomiyi ve siyaset kurumunu kontrol ve yönlendirme gücünü kaybetmek istemiyorlar. Tek endişeleri, baskının daha da artırılması durumunda, ülke içerisinde kamuoyu desteğini - kısmen azalsa da- arkasında tutan iktidarın, dünyadaki güç dengelerindeki değişim ve kırılmalıkların da etkisiyle, son dönemde sıklıkla gündeme getirdiği **“alternatif küresel ittifak arayışları”**nın, söylem olmaktan çıkarak gerçeğe dönüşme riski. Bu yüzden de, bir yandan Türkiye için AB yolunun kapalı olduğunu söyleyerek ekonomik sıkıntılardan bunalmış kendi kamuoylarının gazını alırken, diğer yandan Gümrük Birliği ile kurulmuş olan tek taraflı bağımlılık ilişkisinin, AB üyeliği dışında bir **“çözüm”** bulunarak sürdürülüp derinleştirilmesine imkan sağlayacak **“diplomatik alanı”** korumaya, daha da öte genişletmeye çalışıyorlar.

YENİ BİR BAŞLANGIÇ YILI OLABİLİR

Görüşmelerden her iki tarafı da tatmin edecek bir sonuç çıkar mı? Şimdiden bir şey söylemek mümkün değil. Ancak, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Erol Bilecik'in, söz konusu görüşmelerin hemen ertesinde yaptığı açıklamanın, her iki tarafı da tatmin edecek/her iki tarafa da kendi siyasi projeleri/perspektifleri doğrultusunda zaman kazandıracak **“sihirli formül”** olma olasılığının oldukça yüksek olduğunu düşünüyorum. AB'nin önde gelen iki ülkesiyle diyalogun yeniden başlamış olmasından memnun olduğu görülen TÜSİAD Başkanı Erol Bilecik'e göre, söz konusu görüşmelerle başlatılan uzlaşma adımlarını, Gümrük Birliğinin revizyonu amaçlı müzakereleri başlatarak taçlandırarsak, 2018 yeni bir umut, yeni bir başlangıç yılı olabilir.

Gümrük Birliğinin revizyonu konusu, özellikle TÜSİAD, İktisadi Kalkınma Vakfı (IKV) ile Ticaret ve Sanayi Odalarının uzun süredir gündemlerinde olan bir konu. Gümrük Birliğinin revizyonu derken kastettikleri en önemli husus, 1996 yılı başından beri yürürlükte olan ve halihazırda sadece sanayi ürünlerini kapsayan tek taraflı bağımlılık ilişkisinin, tarım ve hizmetler sektörünü de kapsayacak şekilde genişletilmesi. Sanayi ürünlerini kapsayan gümrük birliğinin en önemli sonucunun, sanayi mülkiyetin, çoğu küresel ölçekte faaliyet gösteren yabancı sermayeli şirketler lehine el değiştirmesi olduğu düşünüldüğünde, hizmetler ve tarım sektöründe de benzer bir gelişmenin yaşanacağını varsaymak yanlış olmayacaktır.

CİDDİ BİR SİYASİ RİSK HALİNE GELDİ

Özellikle ulusal tarımın bütünüyle yok olması anlamına gelecek, uluslararası sermayeye ülke ekonomisinin ve coğrafyasının bütününe girme/kontrol etme imkanı sağlayacak bu önerinin, Türkiye ile ilişkilerindevermeden almaya alışmış AB üyesi ülkeler açısından oldukça çekici geleceğini söylemek yanlış olmayacaktır. Bu sayede, Türkiye'nin NATO'ya girmesiyle kurulup, Ergenekon ve Balyoz Davalarıyla başlayan süreçte, kendisine karşı olan ulusalcı/antiemperyalist güçleri kökten temizleme noktasına kadar gelmiş olan müesses nizamın sürmesi yönünde ciddi bir avantaj yaratılmış olacak, son dönemde artan NATO, Batı karşıtı söylemlerden oldukça rahatsız olduğu görülen yerli/yabancı müesses nizam yanlıları oldukça rahatlayacaktır.

TÜSİAD önerisinin, AKP iktidarı ve mevcut borçları nedeniyle ciddi şekilde bunalmış özel sektör tarafından da, en azından kısa vadede kaynak girişini sağlayacağı ve dövizdeki değer kaybını durduracağı beklentisiyle, destek bulma şansının oldukça yüksek olduğu kanısındayım. Bu sayede, 2019'a gidilen süreçte, mevcut borçları nedeniyle oldukça zor durumda olan özel sektörü ayakta tutmaya yönelik bütçe kaynaklı mevcut destekleri sürdürme imkanı oldukça daralan iktidar, kısmen de olsa rahatlayacak, gerek iktidar gerekse özel sektör, bir süre daha **“ekonomik mucize”** nutukları atmalarını sağlayacak bir **“hikayeye”** sahip olabilecek, iktidar açısından ciddi bir siyasi risk haline geldiğini düşündüğüm, batı ülkeleri nezdindeki meşruiyet tartışmalarının en azından belli bir süreliğine azalması sağlanabilecektir.

İzleyip, göreceğiz.

Ahmet Müfit

Ahmet Müfit

Diğer Yazıları

Demirtaş'ın PKK mesajının anlamı ne

23.02.2021

"Herkesi kucaklamak" doğru mu

15.02.2021

AKP-MHP'nin Anayasa planı

10.02.2021

Kırılan rekorların kaynağı para nereden geldi

01.02.2021

ABD'nin Çin planı Türkiye'yi etkiler mi

27.01.2021

"Yapısal reform" diyenlere bu yüzden şüpheyle yaklaşın

20.01.2021

Tüm Yazıları

Popüler Yazılar

Müyesser Yıldız

TESUD Başkanına neler soruldu?

30.06.2021

Dr. Hüseyin Nazlıkul, M.D. PhD.

Hastalıklara karşı direnç nasıl artırılır

03.10.2021

Salih Seçkin Sevinç

Pandemi bahaneleri oldu... Restoranlar bizi ya...

03.10.2021

Rafael Sadi

O kritik ziyaretin arka planı

03.10.2021

Yusuf Yavuz

Yeni plan devrede

17.06.2021

Soner Yalçın

Tehdit etmeyin

18.06.2021

Soner Yalçın

Tunus'un foncuları

28.07.2021

Soner Yalçın

Erdoğan'ın öfkesinin sebebi

26.10.2021

Sami Menteş

Milli Eğitim Bakanı yalan söylüyor

25.06.2021

Soner Yalçın

Ata'nın çocukları: 68 Kuşağı

30.06.2021

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VIDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

